

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyně JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové ve věci

žalobců (navrhovatelů): **a) Viktoriia B.**, nar. xxx, bytem Sxxx, Ruská federace, **b) Evgenii P.**, nar. xxx, bytem xxx, Ruská federace, **c) Viktoriia K.**, nar. xxx, bytem xxx, Ruská federace, **d) Bogdan L.**, nar. xxx, bytem xxx, Ruská federace, **e) Dmitrii P.**, nar. xxx, bytem xxx, Ruská federace, **f) Oleksandr V.**, nar. xxx, bytem xxx, Ukrajina, všichni zastoupeni JUDr. Janem Zrckem, advokátem se sídlem Kodaňská 1441/46, Praha 10

proti

žalovaným: **1) Velvyslanectví České republiky v Moskvě**, se sídlem J. Fučíka 12/14, 123 056 Moskva, Ruská federace, **2) Velvyslanectví České republiky v Kyjevě**, se sídlem Jaroslaviv val 34-A, 01901 Kyjev, Ukrajina, a proti odpůrci: **3) Ministerstvo zdravotnictví**, se sídlem Palackého náměstí 375/4, Praha 2

o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného 1) spočívající v nevyznačení víza k pobytu nad 90 dnů do cestovního dokladu žalobců a) – e), o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného 2) spočívající v nevyznačení víza k pobytu nad 90 dnů do cestovního dokladu žalobce f) a o návrhu navrhovatelů a) – f) na zrušení části opatření obecné povahy, a to čl. I. bodu I. odst. 12 ochranného opatření odpůrce 3) ze dne 3. 4. 2021, č.j. MZDR 20599/2020-69/MIN/KAN,

takto:

- I. Změny návrhu na zahájení řízení, uplatněné navrhovateli v podáních ze dne 19. 2. 2021 a ze dne 16. 3. 2021, **se nepřipouští.**

- II. Změna návrhu na zahájení řízení, uplatněná navrhovateli v podání ze dne 6. 4. 2021, **se připouští**.
- III. Žaloba žalobců a), b), c), d) a e) na ochranu proti nečinnosti žalovaného 1) spočívající v nevyznačení víza k pobytu nad 90 dnů do cestovních dokladů těchto žalobců **se zamítá**.
- IV. Žaloba žalobce f) na ochranu proti nečinnosti žalovaného 2) spočívající v nevyznačení víza k pobytu nad 90 dnů do cestovního dokladu tohoto žalobce **se zamítá**.
- V. Ochranné opatření odpůrce 3) ze dne 3. 4. 2021, č.j. MZDR 20599/2020-69/MIN/KAN, **se** v čl. I bodu 1. odst. 12 **ruší**, a to dnem 6. 5. 2021 v 00:00 hodin.
- VI. Ve vztahu mezi žalobci a), b), c), d) a e) a žalovaným 1) **nemá** žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.
- VII. Ve vztahu mezi žalobcem f) a žalovaným 2) **nemá** žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.
- VIII. Odpůrce 3) **je povinen** zaplatit navrhovatelům a), b), c), d), e) a f) náhradu nákladů řízení ve výši 90.548,40 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce navrhovatelů JUDr. Jana Zrcka, advokáta.

Odůvodnění:

- [1] Návrhem ze dne 4. 2. 2021 se navrhovatelé domáhali zrušení čl. I. bodu I. odst. 12 ochranného opatření odpůrce 3) ze dne 1. 2. 2021, č.j. MZDR 20599/2020-51/MIN/KAN; zároveň se žalobci žalobou domáhali ochrany proti nečinnosti žalovaných 1) a 2) spočívající v nevyznačení víza k pobytu nad 90 dnů do jejich cestovního dokladu. Podáními ze dne 19. 2. 2021, 16. 3. 2021 a 6. 4. 2021 navrhovatelé změnili žalobu (návrh). Změnou návrhu reagovali na skutečnost, že původní ochranné opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 1. 2. 2021, proti kterému jejich návrh směřoval, bylo několikrát nahrazeno (zrušeno) nově vydanými opatřeními Ministerstva zdravotnictví. Posledním vydaným opatřením v nyní projednávané věci je tak ochranné opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 3. 4. 2021, č.j. 20599/2020-69/MIN/KAN.
- [2] Vzhledem ke shora uvedeným změnám návrhu na zrušení části opatření obecné povahy, provedeným navrhovatelem na základě aktuálního vývoje ve vydávání dotčených ochranných opatření; musel soud před vydáním rozhodnutí ve věci nejprve postavit na jisto aktuální předmět řízení, tj. to opatření obecné povahy, které dosud zrušeno nebylo a k němuž změny návrhů směřovaly.
- [3] Podle ustanovení § 64 s. ř. s. „*[n]estanoví-li tento zákon jinak, použijí se pro řízení ve správním soudnictví přiměřeně ustanovení první a třetí části občanského soudního řádu.*“
- [4] Podle § 95 odst. 1 věty první zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění rozhodném (dále jen „o. s. ř.“) „*[ž]alobce (navrhovatel) může za řízení se souhlasem soudu měnit návrh na zahájení řízení.*“

- [5] Podle § 95 odst. 2 o. s. ř. „[s]oud nepřipustí změnu návrhu, jestliže by výsledky dosavadního řízení nemohly být podkladem pro řízení o změněném návrhu. V takovém případě pokračuje soud v řízení o původním návrhu po právní moci usnesení.
- [6] Je zřejmé, že ochranné opatření ze dne 1. 2. 2021 bylo nahrazeno obsahově obdobným ochranným opatřením ze dne 3. 2. 2021 a následně ochranné opatření ze dne 3. 2. 2021 bylo opět nahrazeno obsahově obdobným ochranným opatřením ze dne 14. 2. 2021 (část tohoto opatření navrhovali navrhovatelé zrušit změnou návrhu ze dne 19. 2. 2021). Ochranné opatření ze dne 14. 2. 2021 bylo poté nahrazeno obsahově obdobným ochranným opatřením ze dne 26. 2. 2021, které bylo nedlouho poté nahrazeno obsahově obdobným ochranným opatřením ze dne 15. 3. 2021 (část tohoto opatření pak navrhovatelé navrhovali zrušit změnou návrhu ze dne 16. 3. 2021). Ochranné opatření ze dne 15. 3. 2021 pak bylo v jeho části s účinností od 5. 4. 2021 zrušeno rozsudkem zdejšího soudu ze dne 31. 3. 2021, č.j. 18A 16/2021-149. Dne 3. 4. 2021 pak vydal odpůrce ochranné opatření č.j. 20599/2020-69/MIN/KAN, které je v době vydání tohoto rozsudku zatím poslední v řadě obdobných ochranných opatření týkající se omezení přechodu státní hranice České republiky.
- [7] Uvedená ochranná opatření byla rušena a nahrazována v časovém intervalu, který reálně bránil možnosti soudního přezkumu prvního ochranného opatření, tj. ochranného opatření ze dne 1. 2. 2021, resp. i následujícího ochranného opatření ze dne 3. 2. 2021, rovněž již zrušeného, jakož i ochranného opatření ze dne 14. 2. 2021, ze dne 26. 2. 2021 a ze dne 15. 3. 2021, a to při zachování všech procesních práv spojených s návrhem. Soud zdůrazňuje, že bod I.12., kterého se týká návrh, je ve všech ochranných opatřeních formulován totožně.
- [8] Soud konstatuje, že podle ustálené praxe správních soudů platí, že podmínkou řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy je existence napadeného aktu, přičemž nedostatek této podmínky řízení nelze v rámci řízení podle § 101a s. ř. s. odstranit. Podle ustálené praxe správních soudů je totiž v případě zániku opatření obecné povahy v průběhu řízení před soudem na místě odmítnutí návrhu na jeho zrušení z důvodu neodstranitelného nedostatku podmínky řízení [ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].
- [9] Nejvyšší správní soud však v rozsudku ze dne 4. 6. 2020, č.j. 6 As 88/2020-44, týkajícím se jiných opatření obecné povahy přijatých v souvislosti s epidemií onemocnění COVID-19 způsobeného novým koronavirem SARS-CoV-2, uvedl, že je „[z]řejmé, že závěr o neodstranitelné překážce řízení spočívající ve zrušení opatření obecné povahy, které bylo předmětem soudního přezkumu, byl vysloven v situacích, kdy takové opatření bylo zrušeno bez náhrady (ve věci sp. zn. 8 Ao 8/2011) nebo přijetím opatření zavádějícího obsahově novou právní regulaci (sp. zn. 8 Ao 6/2010). V posledně uvedeném případě nelze přehlédnout ani časový aspekt obsahové změny, neboť původní a nové vydané opatření obecné povahy dělil dlouhý časový interval více než pět let.“ Nejvyšší správní soud dovodil, že „[n]epřipustění změny původního návrhu stěžovatelů a jeho odmítnutí pro neodstranitelný nedostatek podmínek řízení spočívající v neexistenci napadeného prvního mimořádného opatření představuje za této situace porušení práva na spravedlivý proces a práva na účinnou soudní ochranu práv stěžovatelů ve smyslu čl. 36 odst. 2 Listiny, podle něhož „kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen rozhodnutím orgánu veřejné správy, může se obrátit na soud, aby přezkoumal zákonnost takového rozhodnutí, nestanoví-li zákon jinak. Z pravomoci soudu však nesmí být vyloučeno přezkoumávání rozhodnutí týkajících se základních práv a svobod podle Listiny.“ Nejvyšší správní soud pokračoval tak, že „[p]řezkum na sebe navazujících aktů veřejné moci v situaci, kdy byla zachována jejich kontinuita, umožnil v minulosti i Ústavní soud např. v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 8/02 v jehož části IV. Ústavní soud připustil možnost rozšíření přezkumu cenových výměrů v případě jejich formální změny, ale při zachování praktické totožnosti obsahů. Stejně tak ve věci zrušení obecně závazné vyhlášky obce Jindřichovice pod Smrkem č. 1/2004 nálezem ze dne 28. 4. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 49/03, č. 227/2005 Sb., Ústavní soud umožnil v témže řízení přezkum obecně závazné vyhlášky, která byla vydána až po podání návrhu Ústavnímu soudu na zrušení předchozí obecně závazné vyhlášky.“ Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku dále uvedl, že „[j]e třeba dbát na to, aby byla v soudních řízeních chráněna práva účastníků a v maximální míře zachováno jejich právo na spravedlivý proces, zejména pak je třeba chránit práva účastníků řízení v situaci, kdy tvrdí zásah do některého z ústavně zaručených práv a svobod

tak, jako ve zde souzené věci (právo na soukromý a rodinný život). V takovém případě je nutné, aby soud volil šetrný výklad hmotněprávních i procesních norem ve snaze zabránit odepření spravedlnosti.“

- [10] Soud má za to, že uvedené lze vztáhnout rovněž na nyní projednávanou věc. V souladu s uvedenou judikaturou proto Městský soud v Praze ve výroku pod bodem I. tohoto rozsudku nepřipustil změny navrženou navrhovatelí v podání ze dne 19. 2. 2021 a ze dne 16. 3. 2021, neboť jsou vázány na ochranná opatření, která však již byla v mezidobí zrušena. Soud nemohl připustit tyto změny původního návrhu, jak navrhoval navrhovatel, neboť žádná není vázána na existující opatření obecné povahy, resp. aktuálně platné a účinné ochranné opatření.
- [11] Jiná je ovšem situace v případě změny žaloby (návrhu) provedenou podáním navrhovatelů ze dne 6. 4. 2021, protože ta je vázána na aktuálně platné a účinné ochranné opatření ze dne 3. 4. 2021. Soud proto ve výroku pod bodem II. tohoto rozsudku připustil až v pořadí třetí změnu týkající ochranného opatření ze dne 3. 4. 2021 tak, jak je uvedeno v podání navrhovatelů ze dne 6. 4. 2021. Tímto rozhodnutím soud navrhovatelům zachoval veškerá procesní práva, zejména právo na spravedlivý proces. Soud uzavírá, že rozhodování soudu ve věci samé v nyní projednávané věci se proto bude vztahovat jen k ochrannému opatření ze dne 3. 4. 2021.
- [12] Návrh na zrušení čl. I. bodu I. odst. 12 ochranného opatření odpůrce 3) (dále jen „Opatření“) navrhovatelé odůvodnili tím, že jsou zahraničními studenty ze zemí mimo EU, kterým bylo uděleno vízum za účelem „jiné vzdělávací aktivity“. Navrhovatelé mají zájem absolvovat v akademickém roce 2020/2021 kurz jazykové a odborné přípravy ke studiu na VŠ, který organizuje Pražské vzdělávací středisko – jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, s.r.o. (dále jen „PVS“). Absolvování tohoto kurzu vyžaduje v souladu se školským zákonem prezenční studium, a to v době od 10. 9. 2020 do 31. 8. 2020. V důsledku neodůvodněné a diskriminační části Opatření se navrhovatelé potýkají s nečinností žalovaného 1) a žalovaného 2), kteří jim odmítají udělená víza vyznačit do cestovního dokladu. Bez vyznačeného víza však nemohou přicestovat do ČR, a nemohou tak absolvovat vzdělávací program u PVS), který je jazykovou školou s právem státní jazykové zkoušky ve smyslu zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „školský zákon“).
- [13] Navrhovatelé zdůraznili, že v ustanovení § 64 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) je studium pro účely tohoto zákona definováno restriktivně a odlišně od pojetí studia, jak je používáno v jiných právních předpisech, včetně například školského zákona. Ustanovení § 64 zákona o pobytu cizinců omezuje pojem „studium“ fakticky jen na výuku organizovanou vysokou školou a v jiných vzdělávacích institucích jen na základě mezinárodní smlouvy či spolupráce. Každý ze žalobců proto požádal prostřednictvím žalovaného 1) a žalovaného 2) o udělení víza k pobytu nad 90 dnů za účelem, který není v zákoně o pobytu cizinců specificky vymezen a obvykle se pro něj používá označení „ostatní“ nebo „jiné.“ Fakticky jde o vzdělávací aktivitu, která není studiem ve smyslu ustanovení § 64 zákona o pobytu cizinců. Každý ze žalobců byl e-mailem vyrozuměn žalovaným 1) anebo žalovaným 2), že jeho žádosti o vízum bylo vyhověno.
- [14] Dále žalobci uvedli, že řízení o udělení víza je řízením o žádosti ve smyslu správního řádu a vyznačení uděleného víza je vydáním osvědčení *sui generis* ve smyslu ustanovení § 154 a násl. správního řádu. Uvedli, že byli schopni dostavit se v určený termín k žalovanému 1) či žalovanému 2) za účelem vyznačení uděleného víza a předložit k tomu způsobilý cestovní doklad, avšak k vyznačení víz ze strany žalovaných nedošlo, a to s opakovaným odkazem (ústním) na čl. I. bod I. odst. 12 Opatření (resp. obsahově identické ustanovení dříve vydaných mimořádných opatření, které Opatření nahradilo).
- [15] Žalobci dále uvedli, že se dne 22. 12. 2020 obrátili na nadřízený správní orgán žalovaného 1) a žalovaného 2), tedy Ministerstvo zahraničních věcí, s žádostí o uplatnění opatření proti nečinnosti. Nadto upozornili na to, že Ministerstvo zahraničních věcí o nečinnosti žalovaných 1)

a 2) vědělo nejpozději od září roku 2020, kdy byla dne 18. 9. 2020 ke zdejšímu soudu podána obsahově stejná žaloba, o níž bylo vedeno řízení pod sp.zn. 15A 96/2020. Do dne podání žaloby ministerstvo nereagovalo a žalovaní 1) i 2) jsou i nadále nečinní. Žalobci tak mají za to, že bezvýsledně vyčerpali všechny prostředky ochrany proti nečinnosti, které jim právní řád nabízí. Shrnuli, že nevyznačení víza je na základě ustanovení § 9 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců překážkou pro vstup žalobců na území ČR, což prakticky znemožňuje žalobcům realizovat vzdělávací program, kvůli němuž o vízum původně žádali.

- [16] K návrhu na zrušení napadené části opatření obecné povahy navrhovatelé uvedli, že odpůrce 3) vydal Opatření na základě § 68 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 258/2000 Sb.“). Jde o opatření k ochraně před zavlečením onemocnění COVID-19 způsobeného novým koronavirem SARS-CoV-2. Účelem Opatření je omezení vstupu rizikových osob, které mohou být přenašeči onemocnění, na území ČR. Navrhovatelé nezpochybňují tento účel Opatření, ale v souladu s judikaturou a ústavním pořádkem upozorňují na požadavek, aby realizace uvedeného účelu byla vedena přiměřeným (princip proporcionality), přezkoumatelným (princip odůvodněnosti) a nediskriminačním způsobem. Navrhovatelé uvedli, že předmětná norma je v první řadě jednoznačně zpětně účinná, a je tedy projevem pravé retroaktivity, když dopadá i na právní vztahy založené před účinností Opatření, což se přímo dotýká i navrhovatelů, jejichž žádosti byly podány a bylo jim vyhověno před účinností Opatření. Nepřípustnost pravé retroaktivity, v jejímž důsledku jsou zpětně omezena práva adresátů normy, byla opakovaně judikována Ústavním soudem. Dle navrhovatelů nedává žádný smysl a je zjevně diskriminační, aby se mezi studenty rozlišovalo jen podle toho, jestli studují na vysoké škole (těm Opatření vstup do ČR umožňuje), nebo jazykové škole či konzervatoři (těm Opatření vstup do ČR znemožnilo). Takové rozlišování je v rozporu s ustanovením § 1 odst. 1 písm. i) zákona č. 198/2009 Sb., antidiskriminačního zákona, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „antidiskriminační zákon“), které zakazuje diskriminaci v přístupu ke vzdělání.
- [17] Navrhovatelé dále označili Opatření za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Odpůrce totiž ve významné části odůvodnění odkazuje na dokumenty Evropské unie, avšak následně stručně konstatuje, že se rozhodl této možnosti (tj. umožnit vstup na území i dalším kategoriím studentů) nevyužít, a to z důvodu nouzového stavu v ČR a s tím spojená omezení pohybu a distanční výuku ve školách. K tomu navrhovatelé uvedli, že krizová opatření vlády ČR týkající se volného pohybu osob připouštěla řadu výjimek, včetně výjimky pro pobyt cizinců za účelem účasti na vzdělávání, včetně praxí a zkoušek. Odpůrce dle navrhovatelů v odůvodnění Opatření nijak nevysvětlil, proč vstup na území má být umožněn právě jen studentům v akreditovaném studijním programu na vysoké škole nebo v rámci programu „Zrychlená procedura udělování pobytových oprávnění pro cizince – zahraniční studenty ze třetích zemí,“ jak stanoví čl. I. bod I. odst. 12 Opatření, zatímco jiným skupinám studentů (včetně studentů přípravných kurzů) je vstup zapovězen. Z dokumentů citovaných odpůrcem však zároveň vyplývá nutnost dodržování zásad práva EU, a to především zásad proporcionality a zákazu diskriminace, které jsou však opakovaně odpůrcem porušovány. Zvýhodnění studentů akreditovaných studijních programů vysokých škol je zjevně diskriminační vůči ostatním skupinám studentů, a neexistují pro toto rozlišení jakékoli objektivní důvody. Zároveň toto opatření není proporcionalní, neboť zasahuje do práv dotčených osob (včetně navrhovatelů jako studentů) více, než je nezbytně nutné k ochraně veřejného zdraví.
- [18] Navrhovatelé dále uvedli, že jsou si vědomi skutečnosti, že se epidemická situace vyvíjí velmi dynamicky a že není v silách odpůrce 3) všechna vydávaná mimořádná opatření odůvodňovat do nejmenších. To však ale neznamená, že může odpůrce na adekvátní odůvodnění svých opatření zcela rezignovat. Konkrétní znění napadeného ustanovení se v čase vyvíjelo pouze omezeně, přičemž jeho faktické účinky na navrhovatele, tj. znemožnění vyznačení víz a následného vstupu na území ČR, zůstávaly neměnné. Na druhou stranu, odůvodnění těchto ustanovení byla bez

významnějších změn neustále přebírána v novějších opatřeních. S ohledem na frekvenci vydávání nových opatření měl odpůrce 3) nejpozději od srpna 2020, kdy došlo k zavedení prvního obsahově shodného omezení, dostatek příležitostí na přiměřené doplnění odůvodnění, avšak neučinil tak. Odpůrce 3) tak dle navrhovatelů nemůže využít mírnějšího režimu pro odůvodnění mimořádných opatření, jak jej formuloval zdejší soud v rozhodnutí ze dne 7. 5. 2020, č.j. 10A 35/2020-45. Navrhovatelé dál uvedli, že odpůrce měl příležitost odůvodnění doplnit, neboť byl k nápravě nedostatků svých opatření přímo vyzván, a to námitkami a připomínkami PVS, které však nebyly nijak vypořádány.

- [19] Navrhovatelé tak konstatovali, že každé omezení veřejných subjektivních práv (zákaz vyznačovat víza studentům přípravných kurzů, ačkoli vyznačování víz pro studenty akreditovaných programů vysokých škol je umožněno) musí být logicky a přesvědčivě zdůvodněno, což o čl. I. bod I. odst. 12 Opatření neplatí, a proto je tato část opatření zcela nepřezkoumatelná.
- [20] K žalobní legitimaci pak navrhovatelé uvedli, že každý z nich je čl. I. bodem I. odst. 12 Opatření přímo dotčen na svých veřejných subjektivních právech, neboť kvůli němu nemůže dojít k vyznačení víz udělených těmto navrhovatelům. Z toho vyplývá zkrácení práv navrhovatelů ve smyslu ustanovení § 101a odst. 1 s.ř.s.
- [21] Odpůrce 3) navrhl, aby soud návrh na zrušení napadené části opatření obecné povahy jako nedůvodný zamítl. Úvodem zdůraznil, že navrhovatelům doposud nebylo vízum uděleno, a to s odkazem na ustanovení § 51 odst. 5 zákona o pobytu cizinců, dle kterého platí, že dlouhodobé vízum se považuje za udělené jeho vyznačení, k čemuž však v daném případě nedošlo. Dále uvedl, vyznačit víza do cestovního dokladu u cizinců, kteří žádali o dlouhodobá víza za účelem jiné vzdělávací aktivity, však není možné již od 1. 7. 2020 (stanoveno ochranným opatřením ze dne 30. 6. 2020, č.j. MZDR 20599/2020-13/MIN/KAN). Původně bylo možné o dlouhodobá víza za účelem jiné vzdělávací aktivity alespoň žádat, ale s účinností od 5. 10. 2020 již není možné o tato víza ani žádat. Dle odpůrce se tak nemůže jednat o pravou retroaktivitu, neboť v případě pravé retroaktivity působí právní předpis zpětně do doby před svojí platností a zasahuje tak do právní jistoty a legitimního očekávání adresátů. V tomto případě však cizinci žádající o dlouhodobá víza za účelem jiné vzdělávací aktivity nemohli legitimně očekávat, že jim víza budou do cestovních dokladů vyznačena, neboť tento postup žádný právní předpis (ochranné opatření) neumožňoval ani před platností Opatření. Odpůrce uvedl, že poslední věta za středníkem čl. I. bodu I. odst. 12 Opatření je v ochranném opatření tzv. navíc, neboť i kdyby tato věta byla vypuštěna, dlouhodobá víza za účelem jiné vzdělávací aktivity by vyznačena být nemohla.
- [22] Odpůrce rovněž nesouhlasil s námitkou diskriminace dle ustanovení § 1 antidiskriminačního zákon. Poukázal na to, že podle ustanovení § 2 uvedeného zákona se tento zákon nevztahuje na právní vztahy související s úpravou podmínek vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí nebo osob bez státní příslušnosti na území České republiky. Skutečnost, že je činěn rozdíl mezi studenty vysokých škol a studenty jazykových škol, je dána tím, že odpůrce při přijímání opatření vycházel z Doporučení Rady EU ze dne 30. 6. 2020, č. 9208/2020. Dále uvedl, že Evropská komise rozlišuje případy, které pod výjimku spadat musí a případy, které pod výjimku spadat mohou. Z interpretace Evropské komise vyplývá, že studium na jazykových školách nemusí být zařazeno pod výjimku, na základě které je umožněn vstup na území občanům třetích zemích. Postup odpůrce, který rozhodl studium na takovéto škole nezařadit do seznamu výjimek, je tak v souladu s doporučením.
- [23] Odpůrce dále uvedl, že pojem studium v Opatření odpovídá definici uvedené v ustanovení § 64 zákona o pobytu cizinců. V čl. I bodu I. odst. 9 Opatření došlo k upřesnění, jaká konkrétní víza se mohou do cestovního dokladu vyznačit. V případě žádostí o dlouhodobá víza a povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia se vyznačí pouze víza související s žádostmi o pobytová oprávnění za účelem studia v akreditovaném studijním programu na vysoké škole

nebo v rámci programu „Zrychlená procedura udělování pobytových oprávnění pro cizince – zahraniční studenty ze třetích zemí“. Sami navrhovatelé jsou si vědomi toho, že absolvování předmětného vzdělávacího programu je z hlediska zákona o pobytu cizinců klasifikováno jako účel pobytu „ostatní“ nebo „jiné“, pro který školáci žádají udělení dlouhodobého víza, přičemž fakticky jde o vzdělávací aktivitu, která není studiem dle ustanovení § 64 zákona o pobytu cizinců.

- [24] Odpůrce 3) je toho názoru, že odůvodnění opatření nelze považovat za nedostatečné. Z jeho odůvodnění je totiž jasné, z jakých skutečností odpůrce při vydání ochranného opatření vycházel a na základě jakých úvah došel k závěru je vydat. Případný požadavek na odůvodnění napadených aktů v širším rozsahu je s ohledem na dynamičnost vývoje pandemie COVID-19 a poznatků o ní, jakož i množství kroků, které je v této souvislosti třeba přijímat, nere realizovatelný. Případné striktnější požadavky na odůvodňování přijímaných opatření za dané situace by prakticky znemožňovaly činění nezbytných kroků směřujících ke zpomalení postupu pandemie na území ČR pro samé odůvodňování jednotlivých opatření. Není reálné, aby každá jednotlivá výjimka byla samostatně odůvodněna. V nynější krizové situaci, a zejména v jejích okamžicích, které předcházely vydání napadených aktů, je totiž nezbytné pod časovým tlakem a bez úplné znalosti všech detailů (zejména bez konkrétní znalosti o přesném stavu rozšíření viru v populaci, bez znalosti konkrétní patogenity jednotlivých druhů koronaviru SARS-CoV-2, bez znalosti konkrétních mechanismů přenosu viru a jeho slabin) činit kroky vedoucí ke zpomalení šíření viru SARS-CoV-2 v populaci a záchraně životů osob v ČR. Tento přístup k odůvodňování opatření v časech epidemie výslovně aprobuje i druhá věta ustanovení § 94a odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb., dle které se „epidemické“ opatření obecné povahy na základě tohoto zákona vydává bez řízení o návrhu opatření obecné povahy. S ohledem na potřebu urgentního řešení, které epidemické situace vyžadují, tedy není třeba před vydáním příslušných opatření obecné povahy shromážďovat podklady ani vést spis jako ve standardním správním řízení, a není ani vyžadováno předchozí uveřejnění návrhu opatření obecné povahy k připomínkám a námitkám dotčených osob ve smyslu ustanovení § 172 správního řádu. Z toho plyne, že odůvodnění příslušného opatření obecné povahy může být velice stručné. Bez vedení řízení totiž jednoduše není možné v takto naléhavé situaci shromáždit podklady a informace, které by umožňovaly zpracování rozsáhlejšího odůvodnění. Odpůrce 3) v této souvislosti poukázal na rozhodnutí Městského soudu v Praze č.j. 10A 35/2020-264 ze dne 7. 5. 2020, podle kterého na mimořádná opatření vydaná v době epidemie nelze mít přepjatě formalistické požadavky, a v závislosti na okolnostech tedy může postačovat i odůvodnění relativně stručné.
- [25] Odpůrce 3) dále ve svém vyjádření uvedl, že je záležitostí suverénního státu, za jakých (nediskriminujících) podmínek připustí pobyt cizinců na svém území. Problematikou rozhodování o neudělení víza, případně o neprodloužení se v minulosti již zabýval i Ústavní soud, který v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 23/11 uvedl, že na udělení víza není právní nárok, a tudíž neexistuje ani subjektivní ústavně zaručené právo cizince na pobyt na území České republiky (vyjma občanů členských států Evropské unie).
- [26] V ustanovení § 184a odst. 1 školského zákona je stanoveno, že v důsledku krizových nebo mimořádných opatření nebo z důvodu nařízení karantény, kdy je znemožněna osobní přítomnost většiny skupiny/třídy/oddělení/kurzu, jim škola poskytuje vzdělávání distančním způsobem. Za takové mimořádné opatření je nutno považovat i ochranné opatření, které osobní přítomnost školáků – cizinců ze zemí mimo EU, navíc ze zemí, které nejsou na seznamu s nízkým výskytem onemocnění COVID-19, znemožňuje. Školský zákon v ustanovení § 184a odst. 3 pak dává dobrovolnou možnost školákům jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky se této distanční výuky účastnit. Dle názoru odpůrce 3) tak nemohlo dojít ke znemožnění realizace vzdělávacího programu navrhovatele a) v důsledku ochranného opatření. V tomto bodě odpůrce odkázal na usnesení Ústavního soudu IV.ÚS 842/20 ze dne 28. dubna 2020, který se na základě ústavní stížnosti a o návrhu s ní spojeného na zrušení ustanovení § 64 písm. b) zákona o pobytu cizinců zabýval otázkou, zda toto ustanovení zasahuje do ústavně zaručených práv na vzdělání

podle čl. 33 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a svobodnou volbu povolání. Ústavní soud stížnost a návrh s ní spojený odmítl.

- [27] Odpůrce dále uvedl, že Opatření reaguje na mimořádnou situaci, je krátkodobého rázu a často se mění s ohledem na vývoj epidemiologické situace. Obecně smyslem přijatých opatření v souvislosti s probíhající pandemií onemocnění COVID-19 je odvracení jejich bezprostředních dopadů na zdraví obyvatel České republiky. K tomuto cíli je nezbytné omezit některé činnosti, včetně omezení vstupu osob z rizikových oblastí, které mohou onemocnění dále šířit. Opatření nelze považovat za diskriminační jen z toho důvodu, že navrhovatelé pocházejí ze států, které aktuálně nejsou na seznamu zemí s nízkým výskytem onemocnění. V tomto směru se odpůrce 3) stejně jako další státy Evropské unie řídil doporučením Rady Evropské unie, které doporučilo dočasné omezení cest do EU, jež nejsou nezbytně nutné. Oproti konkrétní kategorii cestujících s nezbytnou funkcí či potřebou, kde byly zařazeni mimo jiné státní příslušníci třetích zemí cestující právě za účelem studia, Rada Evropské unie nedoporučila školáky jazykových škol jako nezbytně nutné cestující. Byť je v některých kategoriích cestujících ponechán určitý prostor na uvážení jednotlivých států, nebylo shledáno, že by právě školáci jazykových škol z rizikových oblastí museli za probíhající epidemiologické situace nezbytně přicestovat na území České republiky, a to zejména v důsledku zákonné povinnosti zajištění distanční výuky ze strany škol a současně s ohledem na množství osob této kategorie, jež hodlá za účelem ostatních či vzdělávacích aktivit do České republiky přicestovat. Dle statistických údajů poskytnutých ze strany Ministerstva vnitra ČR, do jehož zákonné gesce tato problematika spadá, bylo v minulém roce podáno téměř 7.500 žádostí o udělení pobytového oprávnění za tímto účelem. Jinými slovy napadeným opatřením byl dočasně omezen vstup osobám v řádu několika tisíců ze států, které nejsou na seznamu s nízkým rizikem výskytu onemocnění COVID-19, jejichž přítomnost na území České republiky jednoznačně není potřebná. Odpůrce je přesvědčen, že opatření je vhodné k dosažení svého účelu a navrhovatelé jím nemohli být zasaženi na svých právech. Dokonce nemohli být zasaženi ani ve svých plánech, neboť tím je uskutečnění vzdělávacího programu, který má do zlepšení epidemiologické situace a zrušení mimořádných opatření dle školského zákona probíhat distančně. Závěrem odpůrce 3) doplnil, že dle aktuálního usnesení vlády ze dne 26. 2. 2021, č. 200 je omezen provoz jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky podle školského zákona tak, že se zakazuje osobní přítomnost žáků. Příjezd školáků na území České republiky by tedy v současné době postrádal smysl, neboť by se prezenční výuky nemohli účastnit. Za těchto okolností je ochranné opatření přiměřené pro jeho důvody, je bezpochyby logicky a statisticky odůvodnitelné a nediskriminační. Současně je v souladu s právním řádem České republiky i jejími mezinárodními závazky.
- [28] Žalovaní 1) a 2) ve vyjádření k žalobám na ochranu proti jejich nečinnosti učiněném prostřednictvím Ministerstva zahraničních věcí navrhovali zamítnutí žaloby. Nejprve uvedli, že napadená ochranná opatření již byla několikrát judikaturou českých soudů posuzována. Jako příklad uvedli rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 11A 99/2020 ze dne 12. 1. 2021, který se mj. zabýval tvrzenou protiústavností ochranného opatření Ministerstva zdravotnictví ČR (v tomto konkrétním případě č.j. MZDR 20599/2020-1/MIN/KAN, ze dne 15. 5. 2020), kterým je bráněno v podání konkrétní žádosti o povolení k pobytu. Městský soud i v případě, že ochranné opatření bránilo v podání konkrétní žádosti o povolení k pobytu, konstatoval ústavní konformitu. Proto zákaz vylepení víza žalobcům k účasti na vzdělávací aktivitě, která již od loňského roku probíhá distančně, lze považovat dle žalovaných za ústavně konformní.
- [29] Dále uvedli, že ochranná opatření umožňovala zastupitelským úřadům v zemích mimo seznam zemí s nízkým rizikem nákazy onemocnění COVID-19 přijímat a dále zpracovávat dlouhodobá víza a povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia. Studium pro účely řízení o žádostech o dlouhodobá víza a pobyty definuje ustanovení § 64 zákona o pobytu cizinců. V souladu s ochranným opatřením bylo možné žádosti o dlouhodobá víza za účelem ostatní (jiné vzdělávací aktivity) přijímat pouze na zastupitelských úřadech v zemích uvedených na seznamu zemí

s nízkým rizikem nákazy onemocnění COVID-19, kde byla vízová činnost zastupitelských úřadů ochranným opatřením neomezená. Ostatní zastupitelské úřady, mezi něž patří i žalovaný 1) a žalovaný 2), měly podle bodu I. odst. 10 opatření zákaz takové žádosti vůbec přijímat a podle bodu I. odst. 12 u žadatelů, kteří již měli o žádosti rozhodnuto, zákaz vízum vylepit.

- [30] Dále uvedli, že Opatření výslovně počítalo s možností, že žádosti o dlouhodobý pobyt již byly podány a kladně rozhodnuty, ale z důvodu špatné epidemiologické situace, nařizovalo zastupitelským úřadům víza nevylepovat. Tento postup je tak zcela ve shodě s právním předpisem, a to od začátku těchto řízení. K nečinnosti zastupitelských úřadů ani MZV ČR tak nedošlo. MV ČR rozhodlo o udělení víz v zákonné lhůtě. Řízení končí až vylepením štítku do pasu cizince, stanoveno je tak v ustanovení § 51 odst. 5 zákona o pobytu cizinců. Žalobci tak nesprávně dochází k závěru, že vylepení štítku je osvědčení podle ustanovení § 154 správního řádu; řízení o udělení víz tak ještě nebylo ukončeno. Zastupitelské úřady nebyly nečinné, jelikož správní řízení stále probíhá a ochranné opatření brání v tom, aby zastupitelské úřady víza mohly vylepit, a tedy ukončit řízení. Dále uvedli, že k nečinnosti nedochází z libovůle zastupitelských úřadů, ale na základě platného ochranného opatření, které konsistentně, tj. již od srpna 2020 zakazuje vylepovat vízum za účelem „jiné“ (studia v neakreditovaných studijních programech.)
- [31] Rovněž uvedli, že jelikož řízení o udělení víza stále běží a nemůže být ukončeno, protože tomu brání platné ochranné opatření, nastala situace, že je v řízení překážka, která má za následek přerušování řízení dle ustanovení § 64 odst. 4 správního řádu. Tato překážka vznikla z důvodu existence právního předpisu, který nařizuje toto vízum do pasů cizinců vylepit. K žádosti žalobců na uplatnění opatření na ochranu proti nečinnosti žalovaní dodali, že ministerstvo nemůže nařídít zastupitelským úřadům, aby štítky do pasů žalobců vylepily ani jinak zasáhnout, jelikož to platné ochranné opatření nedovoluje. MZV ČR i zastupitelské úřady ČR včetně žalovaných 1) a 2) postupují v rámci výkonu vízové agendy v souladu se zákonem i ochrannými opatřeními, kterými jsou vázány. Pokud jde o regulaci vstupu cizinců na území ČR v souvislosti s epidemií onemocnění COVID-19, je tato otázka primárně v gesci Ministerstva zdravotnictví ČR a Ministerstva vnitra ČR. Žalovaným 1) a 2) proto nelze přisuzovat nečinnost.
- [32] V podání ze dne 16. 3. 2021 navrhovatelé kromě změny návrhu (žaloby) tento návrh doplnili. Odkázali zejména na nálezy Ústavního soudu sp.zn. Pl.ÚS 106/20 dne 22. 2. 2021, kde se tento soud podrobně zabýval mimo jiné i požadavky na odůvodnění krizových opatření vlády přijatých v souvislosti s pandemií. Odkázali rovněž na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. 2. 2021, č.j. 11A 127/2020-77, který se zabýval zrušením mimořádného opatření, resp. opatření obecné povahy vydaného na základě zákona č. 258/2000 Sb. Toto opatření mělo zcela srovnatelný právní základ (ustanovení § 68 odst. 1 vs. ustanovení § 69 odst. 2 zákona).
- [33] V podání ze dne 6. 4. 2021 navrhovatelé kromě změny návrhu (žaloby) reagovali na vyjádření žalovaných a odpůrce. K vyjádření odpůrce 3) uvedl, že tvrzení týkající se toho, že vízum nebylo navrhovatelům dosud uděleno, je chybné, neboť vyznačení víza má povahu osvědčení *sui generis*, jemuž nutně předchází samotné správní rozhodnutí, v tomto případě rozhodnutí Ministerstva vnitra. Pokud by v souladu s tvrzením odpůrce bylo vízum uděleno až jeho vyznačením do cestovního dokladu, fakticky by to znamenalo, že o pobytu cizinců na území ČR by nerozhodovalo Ministerstvo vnitra, ale jednotlivé zastupitelské úřady, což odporuje nejen dosavadní praxi, ale též bezprostředně zákonu [srov. např. ustanovení § 165 písm. c) zákona o pobytu cizinců]. V této souvislosti navrhovatelé připomněli rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2018, č.j. 6 Azs 5/2018-20. Nadto zdejší soud v usnesení ze dne 16. 12. 2020, č.j. 15A 96/2020-210, sám explicitně uvedl, že „[p]ožadovaný úkon, tj. vyznačení dlouhodobého víza do cestovního dokladu, žalobci s přílehlavým odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 10.5.2018 č.j. 6 Azs 5/2018 – 20 a další) správně kvalifikovali jako úkon mající povahu osvědčení ve smyslu § 154 správního řádu.“

- [34] K otázce retroaktivity a legitimního očekávání navrhovatelé uvedli, že navrhovatel a) byl vyrozuměn o udělení víza již dne 3. 2. 2020, navrhovatel d) pak 27. 2. 2020. Přinejmenším v případě navrhovatelů a) a d) jednoznačně došlo k zásahu do jejich legitimních očekávání, a to retroaktivním mimořádným opatřením odpůrce 3). S výjimkou navrhovatele f) pak navrhovatelé podali své žádosti nejpozději do 20. 2. 2020, tj. nejméně 4 měsíce před uvedeným zákazem vyznačování víz. V době podání svých žádosti tedy měli legitimní očekávání, že v případě kladného rozhodnutí o žádosti bude jejich vízum i bezproblémově vyznačeno.
- [35] Navrhovatelé dále zdůraznili, že napadené ustanovení se v obsahově totožném znění objevuje v mimořádných opatřeních odpůrce 3) od září loňského roku. V tomto případě se tedy v žádném případě nejedná o bezprostřední reakci na aktuální epidemickou situaci a odpůrce 3) měl k dnešnímu dni více než půl roku na to, aby odůvodnění svých opatření adekvátně doplnil. Ani mimořádná situace tak odpůrce 3) nezprošťuje základní povinnosti svá mimořádná opatření odůvodňovat. Pokud tedy nebyl zbaven této povinnosti v době nástupu pandemie a mimořádně velké nejistoty ohledně budoucího vývoje, tím spíše jí není zbaven více než rok po vypuknutí pandemie ve vztahu k ustanovením, která již přinejmenším půl roku takřka doslovně přebírá v neustále nově vydávaných opatřeních.
- [36] K údajům o počtu žádostí o udělení pobytového oprávnění za účelem účasti na přípravných jazykových kurzech ke studiu na vysoké škole v ČR, navrhovatelé uvedli, že relevantní by bylo uvést, kolik takových žádostí bylo podáno v roce 2020, resp. v době, kdy to s ohledem na mimořádná opatření bylo vůbec možné. Dále upozornili na podstatný rozdíl mezi údajem uváděným odpůrcem 3) a údaji uváděnými ve veřejně dostupné Zprávě o situaci v oblasti migrace a integrace cizinců na území České republiky 2019, zpracované Ministerstvem vnitra. Ze Zprávy vyplývá, že v roce 2019 bylo podáno celkem 16.826 žádostí o dlouhodobá pobytová oprávnění za účelem „vzdělávacích aktivit“, což zahrnuje jak studium ve smyslu zákona o pobytu cizinců, tak „ostatní vzdělávací aktivity“ (tedy i účast na přípravných jazykových kurzech ke studiu na vysoké škole; str. 51). Zpráva neposkytuje informace o tom, kolik těchto žádostí připadlo na „studium“ a kolik na „jiné vzdělávací aktivity“. Dále ve zprávě je nicméně uvedeno, kolik těchto žádostí bylo podáno na zastupitelských úřadech, včetně detailnějšího rozdělení podle účelu (str. 53). Z celkových 16.826 žádostí jich bylo na zastupitelských úřadech podáno 15.211, z toho 10.611 za účelem studia (tj. účel, pro který lze nadále žádat o víza za celou dobu účinnosti mimořádných opatření) a 4.600 žádostí za účelem „ostatních vzdělávacích aktivit“. Ze zprávy konečně vyplývá, že skutečně udělených dlouhodobých víz za účelem „ostatních vzdělávacích aktivit“ bylo 3.339 (str. 55). Z údajů oficiálně zveřejněných Ministerstvem vnitra tak vyplývá, že počet žádostí o udělení pobytového oprávnění za účelem účasti na přípravných jazykových kurzech ke studiu na vysoké škole v ČR byl prakticky o polovinu nižší, než uvedl odpůrce 3). Současně z oficiálních údajů vyplývá, že Opatření nebrání udělování víz podstatně většímu (trojnásobnému) množství studentů ze stejných rizikových zemí. Rovněž z odpovědí zastupitelských úřadů plyne, že samotné vyznačení víz lze provést prakticky obratem, a to i bez osobního kontaktu, tj. bez zdravotního rizika pro zaměstnance zastupitelských úřadů.
- [37] K vyjádření žalovaných 1) a 2) žalobci uvedli, že pokud v daném odkazovaném řízení navrhovatelé nenamítali stejné důvody jako navrhovatelé v tomto řízení, není obecný závěr soudu o souladu dřívějšího ochranného opatření s ústavním pořádkem pro toto řízení relevantní. Mimo to upozornili na to, že v citovaném případě tehdejší ochranné opatření z 15. 5. 2020 ještě vůbec neobsahovalo v tomto řízení napadené ustanovení (tj. zákaz vyznačování již udělených víz). Soud tedy ani neměl možnost zhodnotit ústavní konformitu zde napadené části ochranného opatření.
- [38] Při ústním jednání konaném před soudem dne 22. 4. 2021 setrvali účastníci řízení na svých dříve uplatněných argumentech.
- [39] Ochranné opatření ze dne 3. 4. 2021 odpůrce nařídil podle ustanovení § 80 odst. 1 písm. h) zákona č. 258/2000 Sb. postupem podle ustanovení § 68 odst. 1 téhož zákona k ochraně před

zavlečením onemocnění COVID-19 způsobeného novým koronavirem SARS-CoV-2. Odpůrce nařídil v čl. I. bodu I. odst. 12: „*vyznačit na zastupitelských úřadech České republiky ve třetích zemích do cestovního dokladu vízum pouze v případě žádostí, které lze podle bodu I.10 přijmout s výjimkou bodu I.10. písm. i), kde se vyznačují pouze víza související s žádostmi o pobytová oprávnění za účelem studia v akreditovaném studijním programu na vysoké škole nebo v rámci programu „Zrychlená procedura udělování pobytových oprávnění pro cizince – zahraniční studenty ze třetích zemí“; to platí i pro žádosti přijaté přede dnem účinnosti tohoto opatření.*“

[40] V odůvodnění Opatření odkazuje odpůrce 3) na Doporučení Rady (EU) 2020/1144 ze dne 30. července 2020, resp. Doporučení Rady (EU) 2020/912 ze dne 30. června 2020 o dočasném omezení cest do EU, jež nejsou nezbytně nutné, a o možném zrušení tohoto omezení, Doporučení Rady (EU) 2020/1475 ze dne 13. října 2020 o koordinovaném přístupu k omezení volného pohybu v reakci na pandemii COVID-19 a konečně Sdělení Komise ze dne 28. 10. 2020 COM(2020) 686 final - Pokyny týkající se osob osvobozených od dočasného omezení cest do EU, jež nejsou nezbytně nutné, pokud jde o provádění doporučení Rady 2020/912 ze dne 30. června 2020. V odůvodnění Opatření výslovně uvádí, že s odkazem na výše uvedené dokumenty institucí EU je přípustné, aby byl umožněn vstup na území i studentům jazykových škol a studentům přípravných kurzů pro studium na vysoké škole. Toto je například výslovně uvedeno v kapitole III bodě 10 Sdělení Komise ze dne 28. 10. 2020 COM(2020) 686 final - Pokyny týkající se osob osvobozených od dočasného omezení cest do EU, jež nejsou nezbytně nutné, pokud jde o provádění doporučení Rady 2020/912 ze dne 30. června 2020: „*Výjimka se může vztahovat i na státní příslušníky třetích zemí, kteří přicházejí za účelem studia nebo odborné přípravy, ale nespádají do této definice.*“ Odpůrce 3) nicméně v odůvodnění Opatření konstatuje, že se rozhodl této možnosti (tj. umožnit vstup na území i dalším kategoriím studentů) nevyužít, a to s odkazem na nouzový stav v ČR a s tím spojená omezení pohybu a distanční výuku ve školách.

[41] V posuzované věci soud vyšel z následně uvedené právní úpravy:

[42] Podle ustanovení § 79 odst. 1 s.ř.s. ten, kdo bezvýsledně vyčerpá prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. To neplatí, spojuje-li zvláštní zákon s nečinností správního orgánu fikci, že bylo vydáno rozhodnutí o určitém obsahu nebo jiný právní důsledek.

[43] Podle ustanovení § 101a odst. 1 s.ř.s. návrh na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho částí je oprávněn podat ten, kdo tvrdí, že byl na svých právech opatření obecné povahy, vydaným správním orgánem, zkrácen. Pokud je podle zákona současně oprávněn ve věci, ve které bylo opatření obecné povahy užito, podat ve správním soudnictví žalobu nebo jiný návrh, může navrhnout zrušení opatření obecné povahy jen společně s takovým návrhem.

[44] Podle ustanovení § 17b zákona o pobytu cizinců dlouhodobým vízem je vízum k pobytu nad 90 dnů.

[45] Podle ustanovení § 30 odst. 1 věta první zákona o pobytu cizinců vízum k pobytu nad 90 dnů uděluje ministerstvo na žádost cizince, který hodlá pobývat na území za účelem vyžadujícím pobyt na území delší než 3 měsíce.

[46] Podle ustanovení § 51 odst. 1 zákona o pobytu cizinců na udělení dlouhodobého víza není právní nárok.

[47] Podle ustanovení § 51 odst. 5 zákona o pobytu cizinců dlouhodobé vízum se považuje za udělené jeho vyznačením.

[48] Podle ustanovení § 58 odst. 1 zákona o pobytu cizinců dlouhodobé vízum do cestovního dokladu vyznačuje zastupitelský úřad, pokud tento zákon nestanoví jinak.

- [49] Podle ustanovení § 154 správního řádu jestliže správní orgán vydává vyjádření, osvědčení, provádí ověření nebo činí sdělení, která se týkají dotčených osob, postupuje podle ustanovení této části, podle ustanovení části první, obdobně podle těchto ustanovení části druhé: § 10 až § 16, § 19 až § 26, § 29 až § 31, § 33 až § 35, § 37, § 40, § 62, § 63, a obdobně podle těchto ustanovení části třetí: § 134, § 137 a § 142 odst. 1 a 2; přiměřeně použije i další ustanovení tohoto zákona, pokud jsou přitom potřebná.
- [50] Soud považuje nejprve za vhodné uvést, že prakticky totožná žaloba (návrh) žalobců, resp. navrhovatelů byla předmětem soudního řízení vedeného u zdejšího soudu pod sp.zn. 15A 96/2020. Usnesením ze dne 16. 12. 2020, č.j. 15A 96/2020-210, byly žaloby na ochranu proti nečinnosti odmítnuty, stejně jako návrh na zrušení čl. I. bodu. I. odst. 7 a odst. 9 tehdy platného a účinného ochranného opatření ze dne 30. 11. 2020, č.j. MZDR 20599/2020-40/MIN/KAN. Zdejší soud totiž dospěl k závěru, že žalobci nevyčerpali prostředky, které jim procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k ochraně proti nečinnosti správního orgánu. Pro nepřijatelnost nečinnostní žaloby pak zdejší soud odmítl i návrh navrhovatelů na zrušení části ochranného opatření ze dne 30. 11. 2020.
- [51] Soud dále uvádí, že žalobci své „pochybení“ v tom smyslu, že před podáním žaloby na ochranu proti nečinnosti nevyčerpali veškeré prostředky k ochraně proti nečinnosti žalovaných 1) a 2), před podáním nyní projednávané žaloby ze dne 4. 2. 2011 napravili. Dne 22. 12. 2020 se totiž obrátili na nadřízený správní orgán žalovaných, tj. Ministerstvo zahraničních věcí, s žádostí o uplatnění opatření proti nečinnosti. Do dne podání žaloby pak ministerstvo na tuto žádost nijak nereagovalo, což potvrdili i žalovaní ve svém písemném vyjádření k podané žalobě. Soud tak dospěl k závěru, že žalobci jsou k podání žaloby na ochranu proti nečinnosti aktivně legitimováni.
- [52] V daném případě však soud shledal, že žalobci se svou žalobou nemohli být úspěšní, neboť žalovaní 1) a 2) nebyli dle názoru soudu při vyznačování víz do cestovních dokladů žalobců nečinní.
- [53] Není tomu však proto, jak tvrdili žalovaní i odpůrce ve svých vyjádřeních, že řízení o udělení víza končí až vylepením štítku, tj. že vízum nebylo doposud žalobcům uděleno. Jakkoli soud souhlasí se závěrem odpůrce, že je záležitostí suverénního státu, za jakých podmínek připustí pobyt cizinců na svém území, a že na udělení víza není právní nárok, tak výše uvedený závěr nemůže obstát.
- [54] Předně je třeba zdůraznit, že v projednávané věci se nejedná o nečinnost žalovaných 1) a 2) v řízení o žádosti o udělení dlouhodobého víza. Jak konstatovali sami žalobci, jejich žádostem o udělení dlouhodobého víza bylo vyhověno. Jinými slovy řečeno, řízení o žádostech žalobců o udělení dlouhodobého víza již bylo ukončeno vydáním kladných rozhodnutí ministerstva vnitra. V důsledku fikce zakotvené v ustanovení § 51 odst. 5 zákona o pobytu cizinců jsou však kladná rozhodnutí ministerstva vnitra o žádostech žalobců o udělení dlouhodobého víza neúčinná, neboť víza dosud nebyla vyznačena do cestovních dokladů žalobců. Nastala tak poněkud zvláštní situace, kdy ministerstvo vnitra sice rozhodlo o udělení dlouhodobého víza žalobcům, tato víza však do doby jejich vyznačení nelze považovat za udělená. Přes kladná rozhodnutí o jejich žádostech o udělení víza žalobci nejsou oprávněni vstoupit na území ČR, a právě proto se žalobou domáhají ochrany proti nečinnosti žalovaných 1) a 2) spočívající v nevyznačení víza do jejich cestovního dokladu.
- [55] Požadovaný úkon, tj. vyznačení dlouhodobého víza do cestovního dokladu, žalobci s příslušným odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 10. 5. 2018 č.j. 6 Azs 5/2018-20 a další) správně kvalifikovali jako úkon mající povahu osvědčení ve smyslu ustanovení § 154 správního řádu.
- [56] Nicméně při vydání osvědčení má správní orgán podle ustanovení § 154 odst. 1 správního řádu postupovat mj. podle ustanovení části první správního řádu. V ustanovení § 2 odst. 1 je pak

upravena tzv. zásady legality. Ta v daném případě bránila žalovaným 1) a 2), aby již udělené vízum vyznačili do cestovních dokladů žalobců. Žalovaní byli povinni v souladu s touto zásadou respektovat platné a účinné ochranné opatření, které je zavazovalo vyznačit jen některé víza, resp. *a contrario* nevyznačit víza ostatní tak, jak se to stalo v případě žalobců. Ochranné opatření tak bránilo žalovaným v tom, aby mohly víza vylepit, a de facto jim tak stanovilo zákonnou překážku v rámci vydávání osvědčení.

- [57] Soud tak dospěl k závěru, že žalovaní 1) a 2) nemohli být ve vztahu k žalobcům nečinní, neboť postupovali v souladu s platným a účinným opatřením odpůrce. S ohledem na to, že dle ustanovení § 81 odst. 1 s.ř.s. rozhoduje soud v případě žaloby na ochranu proti nečinnosti na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí, pak nezbývalo, než žalobu zamítnout, protože aktuálně platné opatření i nadále obsahuje stejné ustanovení, které fakticky brání vyznačit vízum do cestovních dokladů žalobců. Neprodleně po odpadnutí této „překážky“ jsou však zastupitelské úřady povinny vízum do cestovních dokladů vyznačit.
- [58] Soud tedy neshledal nečinnostní žaloby důvodnými, a proto je podle ustanovení § 81 odst. 3 s.ř.s. zamítl, jak je uvedeno ve výroku pod body III. a IV. tohoto rozsudku.
- [59] Oproti usnesení zdejšího soudu ze dne 16. 12. 2020, č.j. 15A 96/2020-210, soud dospěl k závěru, že navrhovatelé jsou aktivně legitimováni k podání návrhu na incidenční přezkum opatření obecné povahy ve smyslu ustanovení § 101a odst. 1 věty druhé s.ř.s., protože jsou oprávněni ve věci, ve které bylo opatření obecné povahy užito, tj. ve věci nevyznačení dlouhodobých víz do jejich cestovních dokladů, podat ve správním soudnictví projednatelnou žalobu. Řízení o návrhu na incidenční přezkum opatření obecné povahy totiž může probíhat pouze ve spojení s „primárním“ řízením o žalobě směřující do věci, ve které bylo toto opatření obecné povahy vůči navrhovatelům užito. Soud na tomto místě odkazuje na rozsudek č.j. 7 As 29/2018-61 ze dne 7. 6. 2018, ve kterém Nejvyšší správní soud přisvědčil závěru Městského soudu v Praze, že řízení o návrhu na incidenční přezkum opatření obecné povahy může probíhat pouze ve spojení s „primárním“ řízením o žalobě směřující do věci, ve které bylo toto opatření obecné povahy užito. Nejvyšší správní soud přitom poukázal na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2016, č.j. 5 As 194/2014-36, podle něhož: *„Soudní řád správní rozlišuje dva typy návrhu na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho částí. Prvním typem návrhu je návrh na soudní přezkum opatření obecné povahy, který může podat každý, kdo tvrdí, že byl na svých právech opatřením obecné povahy zkrácen, a to ve lhůtě stanovené v § 101b odst. 1 s. ř. s. Druhým typem je návrh na incidenční přezkum opatření obecné povahy dle § 101a odst. 1 věty druhé s. ř. s., který je oprávněn podat jen ten, kdo je současně oprávněn podat ve správním soudnictví žalobu nebo jiný návrh ve věci, ve které bylo opatření obecné povahy užito (...).“* Z uvedených důvodů je tedy návrh navrhovatelů na incidenční přezkum Opatření přípustný, a soud se jím proto dále zabýval.
- [60] Soud nejprve uvádí, že předchozí ochranné opatření ze dne 15. 3. 2021, č.j. MZDR 20599/2020-63/MIN/KAN, které obsahuje je prakticky totožného znění a obsahuje podobné odůvodnění jako nyní přezkoumávané Opatření ze dne 3. 4. 2021, bylo předmětem přezkumu u zdejšího soudu pod sp.zn. 18A 16/2021. Rozsudkem ze dne 31. 3. 2021, č.j. 18A 16/2021-149, bylo ve výroku I. toto ochranné opatření ze dne 15. 3. 2021 v bodech I.2 písm. b), I.3 písm. b), I.4 písm. b) a textu *„a dále neumožnit cestu, pokud před započítím cesty nepředloží i písemné potvrzení podle bodu I.2 písm. b) – cestují-li ze země se středním rizikem nákazy, I.3 písm. b) – cestují-li ze země s vysokým rizikem nákazy, I.4 písm. b) – cestují-li ze země se velmi vysokým rizikem nákazy nebo diplomatickou nótou dle bodu III.6; mezinárodní dopravce není povinen zkoumat podmínku, zda potvrzení vystavila akreditovaná laborator“* v bodu I.18 zrušeno, a to dnem 5. 4. 2021 v 00:00 hodin.
- [61] Ačkoliv předmětem tehdejšího přezkumu byla jiná ustanovení ochranného opatření, v obecných otázkách lze v podrobnostech na tento rozsudek Městského soudu v Praze plně odkázat.
- [62] Předem vlastního odůvodnění soud dále předesílá, že napadené ochranné opatření není opatřením vydávaným v době pandemické situace podle jiného ustanovení zákona č. 258/2000

Sb. [ustanovení § 69 odst. 1 písm. b) a i) tohoto zákona], a není tedy důvodu zvažovat aplikaci speciálního pravidla věcné příslušnosti uvedeného v ustanovení § 13 odst. 1 zákona č. 94/2021 Sb., o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění COVID-19 a o změně některých souvisejících zákonů. Soud byl tedy nade vší pochybnost k projednání věci věcně i místně příslušný.

- [63] Již ustálená judikatura správních soudů vytvořila určitý algoritmus přezkumu opatření obecné povahy, který logicky zobrazuje jednotlivé kroky přezkumu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2005, č.j. 1 Ao 1/2005-98, č. 740/2006 Sb. NSS), byť jeho relevance byla do určité míry omezena v důsledku novely s. ř. s. (zákon č. 303/2011 Sb.), jež stanovila vázanost soudu rozsahem a důvody návrhu na zrušení opatření obecné povahy (k tomu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2013, č.j. 2 Aos 1/2013-138). Tento algoritmus v prvních dvou krocích spočívá v přezkumu pravomoci a působnosti orgánu, který toto opatření vydal. Třetím krokem je zkoumání, zda bylo opatření obecné povahy vydáno v souladu se zákonem stanoveným postupem (včetně zkoumání nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost nebo nedostatek důvodů). Dalším krokem algoritmu je přezkum obsahu opatření obecné povahy z hlediska jeho souladu s hmotným právem (materiální kritérium); s tímto krokem pak souvisí i krok poslední, a to přezkum obsahu opatření obecné povahy z hlediska dodržení zásady proporcionality (kritérium přiměřenosti).
- [64] Z hlediska prvních dvou kroků lze odkázat na body 77 až 126 rozsudku zdejšího soudu sp.zn. 18A 16/2021 a uzavřít, že předmětná ustanovení zákona č. 258/2000 Sb. jednoznačně přiznávají odpůrci pravomoc vydat za účelem zabránění infekčního onemocnění ze zahraničí opatření obecné povahy. Ostatně navrhovatelé ani tuto pravomoc odpůrce v návrhu nezpochybnili. V těchto krocích tedy napadené Opatření obstálo.
- [65] Jinak je tomu však v rámci třetího kroku, který spočívá v přezkumu toho, zda opatření obecné povahy bylo vydáno v souladu se zákonem stanoveným postupem (včetně zkoumání nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost nebo nedostatek důvodů).
- [66] Nejprve k námitce ohledně vedení správního spisu a toho, že odpůrce nerefletoval připomínky a námítky PVS soud uvádí, že otázkou vedení spisu se již v souvislosti s opatřeními odpůrce k zamezení šíření epidemie nemoci COVID-19 opakovaně a zevrubně zabýval. Zejména v rozsudku ze dne 13. 11. 2020, č.j. 18A 59/2020-226, dovodil, že v případě opatření podle ustanovení § 94a odst. 2 zákona o ochraně veřejného zdraví správní orgán nevede spis standardním způsobem předepsaným v ustanovení § 17 správního řádu, když vydané opatření fakticky představuje jeho první úkon ve věci. Tato opatření podle zákona o ochraně veřejného zdraví jsou dle explicitního zákonného ustanovení vydávána bez řízení o návrhu opatření obecné povahy jako *de facto* první úkon správního orgánu ve věci. Tuto námitku tak soud neshledal důvodnou.
- [67] Důvodnou však soud shledal námitku nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů. Z odůvodnění napadeného Opatření totiž vůbec není zřejmé, proč zastupitelské úřady mohly vyznačovat víza jen studentům v akreditovaném studijním programu na vysoké škole nebo v rámci programu „Zrychlená procedura udělování pobytových oprávnění pro cizince - zahraniční studenty ze třetích zemí“, jak stanoví napadené ustanovení čl. I. bod I. odst. 12 Opatření, a tím pádem byl těmto osobám umožněn vstup na území ČR na základě tohoto víza, zatímco jiným skupinám studentů, jako např. navrhovatelům jako účastníkům přípravných kurzů, byl stanoven zákaz víza do cestovních dokladů vyznačovat, čímž jim bylo fakticky znemožněno na území ČR vstoupit.
- [68] Odůvodnění napadeného Opatření se touto otázkou vůbec nezabývalo, neboť v odůvodnění je uveden pouze odkaz na epidemiologickou situaci a distanční způsob výuky, který je však zcela nepřipadný a nevysvětlující, neboť distančně bylo vyučováno v rozhodné době (a nadále je i v současnosti) na většině škol v ČR, včetně škol vysokých a škol jazykových. Distanční výuku by

tedy museli podstoupit i všichni ti studenti, kterým bylo vízum vyznačeno jako studentům v akreditovaném studijním programu na vysoké škole nebo v rámci programu „Zrychlená procedura udělování pobytových oprávnění pro cizince - zahraniční studenty ze třetích zemí“. Tento argument odpůrce je tedy zcela lichý, neboť neposkytuje vysvětlení, proč byla vybrána určitá skupina studentů, kterým byl vstup na území ČR na základě vyznačení víza umožněn, a proč ostatním umožněn nebyl.

- [69] Odpůrce rovněž v odůvodnění odkázal na Doporučení Rady EU ze dne 30. 6. 2020 a Sdělení Komise ze dne 28. 10. 2020 COM(2020) 686 final, ze kterého vyplývalo, že i ve vztahu ke studentům, kteří přicházejí za účelem studia na jazykových školách a v rámci přípravných kurzů pro studium na vysoké škole, je přípustné, aby jim byl umožněn vstup na území. Odpůrce se však rozhodl této výjimky nevyužít. Odpůrce však opětovně nevedl, proč se rozhodl této výjimky nevyužít. Takový způsob odůvodnění opatření obecné povahy nemůže soud aprobovat.
- [70] Soud je si vědom specifického charakteru napadeného mimořádného opatření, kdy je vzhledem k nepříznivé epidemiologické situaci a jejímu vývoji přijímat opatření operativně s rychlou reakcí příslušného orgánu, což ale neznamená, že by bylo možno v případě takto stanovených výjimek rezignovat na konkrétní a přesné odůvodnění zejména za situace, kdy se jedná o několikáté opatření v pořadí, které má nadále toto ustanovení bez náležitého odůvodnění. Pokud je stanovena výjimka pro určitou skupinu studentů a pro jiné zákaz, pak z odůvodnění opatření musí být zřejmé, proč správní orgán takto postupoval a musí být srozumitelné, z jakých zjištění a podkladů vycházel.
- [71] Ostatně i judikaturu soudů správních a Ústavního soudu se v otázce odůvodňování ochranných či krizových opatření vyvíjela. Jakkoli stále platí, že k požadavkům na rozsah a kvalitu odůvodnění je nutné přistupovat rozumně a s přihlédnutím k okolnostem věci – nelze ztrácet ze zřetele specifický charakter daného aktu a okolnosti, za nichž bylo dané opatření vydáno, a že potřebná operativnost přijímaných opatření (nutnost rychlé reakce na rizika epidemií) proto omlouvá jejich stručnější odůvodnění, kdy je samozřejmě potřeba zohledňovat výjimečnost epidemie koronaviru a s tím spojený nedostatek dostupných a vždy aktuálních podkladů a informací o jeho šíření i závažnosti; s přibývajícím časem od vypuknutí epidemie nároky na odůvodnění samozřejmě vzrůstají.
- [72] A to tím spíše, že v daném případě se jedná o ustanovení, které se poprvé „objevilo“ v ochranném opatření ze dne 30. 6. 2020, č.j. MZDR 20599/2020-13/MIN/KAN, jak uvedl odpůrce ve svém písemném vyjádření. V daném případě tak nelze odkazovat na „naléhavost“ a „neodkladnost“ situace, neboť toto opatření je v českém právním řádu již více než tři čtvrtě roku, což je dle názoru soudu dostatečný časový prostor pro to, aby je mohl odpůrce náležitě a řádně odůvodnit. Byl to totiž odpůrce, kdo ve svých opatřeních přikázal zastupitelským úřadům vyznačovat víza jen některým studentům a jiným ne (a skrze to reguloval vstup osob z třetích zemí ČR), a proto byl povinen toto rozlišování (tuto výjimku) odůvodnit. Nepochybně také nelze pominout, že v případě napadeného Opatření ze dne 3. 4. 2021 se jedná v pořadí již o několikáté ochranné opatření prakticky totožného znění a odůvodnění, tudíž prostor pro zpřesnění odůvodnění ze strany odpůrce byl jednoznačně dán.
- [73] Soud tak dospěl k závěru, že odpůrce nemohl využít mírnějších požadavků na odůvodnění, jak je stanovil např. rozsudek zdejšího soudu ze dne 7. 5. 2020, č.j. 10A 35/2020-264, na který odkazoval odpůrce. Naopak na právě projednávaný případ přesně dopadají závěry vyplývající z nálezu Ústavního soudu ze dne 22. 2. 2021, sp.zn. Pl.ÚS 106/20, resp. z rozsudku zdejšího soudu ze dne 23. 2. 2021, č.j. 11A 127/2020-77. Stranám sporu jsou závěry těchto soudních rozhodnutí nepochybně známy a navrhovatelé je podrobně ve svých podáních citovali, proto soud neshledal hospodárným je opakovat.
- [74] Soud dále uvádí, že si uvědomuje, že navrhovatelům bylo vízum uděleno za účelem „ostatní/jiné“, nicméně z faktického pohledu bylo navrhovatelům uděleno vízum ke studiu, resp.

pro vzdělávací aktivitu, kterou zákon o pobytu cizinců za studium nepovažuje. Je tedy nepochybné, že z pohledu zákona o pobytu cizinců existuje rozdíl mezi „studiem“ a „jinou vzdělávací aktivitou“, tudíž odpůrce byl oprávněn s těmito instituty nakládat. Nicméně podstatnou je ta skutečnost, že odpůrce tento svůj rozdílný přístup k fakticky totožným subjektům, byť z formálního pohledu odlišným, nijak nevysvětlil.

- [75] Odpůrce se pokusil tento odlišný přístup vysvětlit ve svém vyjádření odkazem na počet žádostí o udělení pobytového oprávnění za účelem účasti na přípravných jazykových kurzech ke studiu na vysoké škole v ČR s tím, že v roce 2019 takových žádostí bylo 7.500. Dle odpůrce tak byl napadeným opatřením dočasně omezen vstup osobám v řádu několika tisíců ze států, které nejsou na seznamu s nízkým rizikem výskytu onemocnění COVID-19.
- [76] Ačkoliv je to prakticky první konkrétní argument, který odpůrce ve vztahu k rozlišování mezi studenty akreditovaných studijních programů na vysoké škole atd. a studenty ostatními uvedl, tak za relevantní by bylo rozhodně ještě uvést, kolik takových žádostí bylo podáno v roce 2020, tedy jakého počtu osob se dříve vydaná ochranná opatření dotkla, což nepochybně muselo být v době vydávání Opatření ze dne 3. 4. 2021 odpůrci známo. Rovněž pak soud považuje za vhodné odkázat na bod [36], ve kterém je shrnuto vyjádření navrhovatelů, kteří odpůrcem předložené číslo s odkazem na Zprávu o situaci v oblasti migrace a integrace cizinců na území České republiky 2019, zpracovanou Ministerstvem vnitra, zpochybnili. Je s podivem, že jsou to navrhovatelé, kteří provedli „detailnější“ rozbor podaných žádostí za účelem „vzdělávacích aktivit“ v roce 2019. Podstatné je, že z rozboru navrhovatelů vyplývá, že počet žádostí o udělení pobytového oprávnění za účelem účasti na přípravných jazykových kurzech ke studiu na vysoké škole v ČR byl prakticky o polovinu nižší, než uvedl odpůrce, a že současně Opatření nebrání udělování víz podstatně většímu (trojnásobnému) množství studentů ze stejných rizikových zemí. Tento rozbor však jen podtrhuje nutnost náležitého odůvodnění, proč odpůrce některé „studenty“ upřednostnil před jinými.
- [77] K námitce ohledně pravé retroaktivity soud uvádí, že je nepochybné, že předmětná norma dopadá i na právní vztahy založené před účinností Opatření. Nicméně v daném případě neshledal soud tuto námitku důvodnou, protože dospěl k závěru, že aktuální vážná situace skutečně odůvodňovala porušení této zásady; to však samozřejmě za situace náležitého odůvodnění předmětné výjimky.
- [78] K námitce týkající se diskriminace a užití antidiskriminačního zákona pak soud uvádí, že tento zákon se nevztahuje na právní vztahy související s úpravou podmínek vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí nebo osob bez státní příslušnosti na území České republiky. Jakkoli se důsledek napadeného Opatření dotýká přístupu navrhovatelů ke vzdělání, tak Opatření jednoznačně mířilo na úpravu vstupu osob ze třetích zemí na území ČR.
- [79] K poukazu žalovaných na rozsudek zdejšího soudu ze dne 12. 1. 2021, č.j. 11A 99/2020-32, soud uvádí, že tento sice aproboval ochranné opatření odpůrce ze dne 15. 5. 2020, č.j. MZDR 20599/2020-1/MIN/KAN, nicméně v daném případě tehdejší ochranné opatření ještě vůbec neobsahovalo nyní napadené ustanovení (tj. zákaz vyznačování víz), a proto soud se jím tedy v tomto řízení nemohl zabývat.
- [80] Soud závěrem považuje za nezbytné konstatovat, že je si vědom nedobré epidemiologické situace v České republice, je si vědom nutnosti poskytnout co největší ochranu zejména rizikovým skupinám obyvatelstva a v obecné poloze respektuje oprávnění odpůrce činit opatření, která vedou k legitimnímu cíli spočívajícímu v boji se šířením nakažlivé nemoci. Nicméně soud má za to, že i přes výjimečnou situaci je třeba mimořádná opatření dostatečným způsobem a transparentně odůvodnit, uvést konkrétní podklady, ze kterých jsou činěny závěry a odůvodnit úvahy, jimiž byl odpůrce veden při svém rozhodování.

- [81] Ze shora uvedených důvodů, kdy shledal důvodnými námitky, v nichž bylo namítáno nedostatečné odůvodnění mimořádného opatření, soud napadené mimořádné opatření ve výroku pod bodem V. zrušil a podle ustanovení § 101d s. ř. s. uvedl i okamžik zrušení předmětného mimořádného opatření. Při úvahách k jakému okamžiku mimořádné opatření zrušit soud vycházel z toho, že odpůrci by měl být dán přiměřený časový prostor, aby shledá-li pro to dostatek důvodů, obdobné opatření opětovně přijal s řádným a dostatečným odůvodněním, včetně uvedení konkrétních podkladů pro jeho vydání. Proto soud okamžik zrušení mimořádného opatření posunul na den 6. 5. 2021 od 00:00 hodin.
- [82] Výroky o nákladech řízení VI. a VII. ve vztahu k žalobám na ochranu proti nečinnosti žalovaných 1) a 2) jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalobci a) – f) nebyli ve sporu úspěšní a žalovaným 1) a 2) žádné náklady v řízení nevznikly.
- [83] Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s. Navrhovatelé, kteří měli ve věci úspěch, mají právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložili, proti odpůrci, který ve věci úspěch neměl. Náhrada nákladů řízení představuje v dané věci za každého navrhovatele zaplacený soudní poplatek ve výši 5.000 Kč a dále odměnu zástupce (advokáta). Mimosmluvní odměna činí 7.440 Kč za 3 úkony právní služby (převzetí právního zastoupení, podání návrhu, účast na jednání), původně po 3.100 Kč podle ustanovení § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, v platném znění, ale s ohledem na ustanovení § 12 odst. 4 advokátního tarifu snížena o 20 % na 2.480 Kč. Dále každému navrhovateli přísluší náhrada hotových výdajů jeho právního zástupce ve výši 900 Kč za 3 úkony právní služby po 300 Kč podle ustanovení § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Protože zástupce navrhovatelů je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna o částku odpovídající dani, kterou je tento povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (ustanovení § 57 odst. 2 s.ř.s.), ve výši 21 %. Celková výše nákladů jednoho navrhovatele tak činí 15.091,40 Kč. Za všechny navrhovatele tak celková výše nákladů činí $6 \times 15.091,40 \text{ Kč} = 90.548,40 \text{ Kč}$.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 22. dubna 2021

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu